



**ΑΠΟ:**  
**Sarantaporo.gr**  
**Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία**  
ΑΦΜ: 997376063, ΔΟΥ: Α' Αθηνών  
Δραστηριότητα: Υπηρεσίες έρευνας και  
πειραματικής ανάπτυξης στις επιστήμες  
υπολογιστών και πληροφοριών  
Έδρα: Καραϊσκάκη 28, 10554 Ψυρρή, Αθήνα  
Τηλ: 211 8002730, Email: [info@sarantaporo.gr](mailto:info@sarantaporo.gr)

**ΠΡΟΣ:**  
**ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**  
**ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ &**  
**ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ**  
Λ. Κηφισίας 60, Μαρούσι, 15125  
Τηλ.: 210 6151000, Fax:  
2106105049  
Email: [info@eett.gr](mailto:info@eett.gr)

*Αθήνα, 16 Ιουνίου 2022*

Θέμα: Θέση της ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr στη Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον Κανονισμό καθορισμού του Σημείου Τερματισμού Δικτύου («ΣΤΔ») για παροχή σταθερής υπηρεσίας.

Η ΑΜΚΕ Sarantaporo.gr είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με κύριο σκοπό την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων πολιτών κοινωφελούς χαρακτήρα, με επιτυχημένο παράδειγμα το Ασύρματο Κοινοτικό Δίκτυο Sarantaporo.gr, βραβευμένο από την Ε.Ε. με το European Broadband Awards 2019.

Στις 13 Απριλίου 2022 η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) ανακοίνωσε την έναρξη δημόσιας διαβούλευσης αναφορικά με τον κανονισμό καθορισμού του Σημείου Τερματισμού Δικτύου (ΣΤΔ) για παροχή σταθερής υπηρεσίας, σύμφωνα με τον Ν. 4727/2020.

Με την παρούσα επιστολή, επικροτούμε την ρυθμιστική παρέμβαση της ΕΕΤΤ για την θέσπιση κανόνων καθορισμού του ΣΤΔ στην Ελληνική επικράτεια και καταθέτουμε τις θέσεις μας αναφορικά με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Το ΣΤΔ ορίζεται ως το υλικό σημείο στο οποίο παρέχεται στον τελικό χρήστη πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών<sup>1</sup>. Έτσι, από νομικής άποψης, το ΣΤΔ για την παροχή σταθερής υπηρεσίας συνιστά το όριο μεταξύ του δημόσιου σταθερού δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του ιδιωτικού δικτύου του τελικού χρήστη<sup>2</sup>.

<sup>1</sup> Βλ. άρθρο 2 § 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

<sup>2</sup> Βλ. σκέψη 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

Ως εκ τούτου, ο προσδιορισμός του ΣΤΔ καθορίζει σε ποιο σημείο το δίκτυο και ο εξοπλισμός εντός των ακινήτων των τελικών χρηστών παραμένουν στην ιδιοκτησία και υπό τον έλεγχό τους ή αποτελούν τμήμα του δημοσίου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και βρίσκονται υπό τον έλεγχο του εκάστοτε φορέα εκμετάλλευσης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Ο Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών προβλέπει ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να διασφαλίζουν τη διατεματική συνδεσιμότητα επιβάλλοντας αναλογικές υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε γενική άδεια και ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες. Και αυτό γιατί ο έλεγχος των μέσων πρόσβασης ενδέχεται να συνεπάγεται κυριότητα ή έλεγχο του φυσικού (σταθερού ή κινητού) συνδέσμου με τον τελικό χρήστη ή τη δυνατότητα αλλαγής ή αφαίρεσης του εθνικού αριθμού ή αριθμών που χρειάζονται για την πρόσβαση στο σημείο τερματισμού του δικτύου ενός τελικού χρήστη. Η επιβολή υποχρεώσεων θα μπορούσε, παραδείγματος χάριν, να είναι απαραίτητη εάν οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου περιόριζαν αδικαιολόγητα τις επιλογές των τελικών χρηστών όσον αφορά την πρόσβαση σε πύλες και υπηρεσίες του διαδικτύου<sup>3</sup>.

Ο Ευρωπαϊκός Κώδικας ορίζει ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι αρμόδιες για τον ορισμό του τόπου του σημείου τερματισμού του δικτύου, κατά τον οποίο πρέπει να λαμβάνουν ιδιαίτερως υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές του BEREC<sup>4</sup>. Ο Ν. 4727/2020 επαναλαμβάνει την παραπάνω ρύθμιση, προβλέποντας ότι, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της για τον καθορισμό των ΣΤΔ, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λαμβάνει ιδιαίτερως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC που προβλέπονται στο άρθρο 61 § 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972<sup>5</sup>.

Στις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές, το BEREC καταλήγει στις εξής διαπιστώσεις και προβαίνει στις εξής συστάσεις προς τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές<sup>6</sup>:

- ο Ο καθορισμός από τις Αρχές της τοποθεσίας του ΣΤΔ έχει αντίκτυπο ως προς το αν ο εξοπλισμός των χρηστών αποτελεί τμήμα του δημοσίου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- ο Οι συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά κάθε κράτους-μέλους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ΣΤΔ.
- ο Η συμπερίληψη του εντός οικίας δικτύου / εξοπλισμού του χρήστη στο δημόσιο δίκτυο μέσω αντίστοιχου καθορισμού του ΣΤΔ συνεπάγεται ότι το σχετικό δίκτυο και εξοπλισμός συμπεριλαμβάνονται στον τοπικό βρόχο, γεγονός που θα επηρεάζει την έκταση και την τιμολόγηση της πρόσβασης.

<sup>3</sup> Βλ. σκέψη 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

<sup>4</sup> Βλ. σκέψη 19 και άρθρο 61 § 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

<sup>5</sup> Βλ. άρθρο 169 § 7 του Ν. 4727/2020.

<sup>6</sup> BEREC Guidelines on Common Approaches to the Identification of the Network Termination Point in different Network Topologies, BoR (20) 46, 05.03.2020, διαθέσιμες:

[https://berec.europa.eu/eng/document\\_register/subject\\_matter/berec/regulatory\\_best\\_practices/guidelines/903-berec-guidelines-on-common-approaches-to-the-identification-of-the-network-termination-point-in-different-network-topologies](https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/903-berec-guidelines-on-common-approaches-to-the-identification-of-the-network-termination-point-in-different-network-topologies).

- ο Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να ρυθμίζουν το ΣΤΔ σε εναρμόνιση με το άρθρο 3 § 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120, το οποίο προβλέπει ότι οι τελικοί χρήστες έχουν το έννομο δικαίωμα να χρησιμοποιούν τον τελικό εξοπλισμό της επιλογής τους.
- ο Ο καθορισμός του ΣΤΔ στο φυσικό παθητικό σημείο στο οποίο παρέχεται πρόσβαση στο δημόσιο σταθερό δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τελικό χρήστη προωθεί στον μέγιστο βαθμό την καινοτομία και τον ανταγωνισμό στην αγορά τελικού εξοπλισμού και, έτσι, επιτρέπει την μέγιστη προσαρμογή στις ανάγκες των τελικών χρηστών με όρους αγοράς.
- ο Ο καθορισμός του ΣΤΔ στο φυσικό παθητικό σημείο στο οποίο παρέχεται πρόσβαση στο δημόσιο σταθερό δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τελικό χρήστη αποτελεί τον κανόνα για την ρύθμιση του ΣΤΔ.
- ο Για οποιαδήποτε ρύθμιση του ΣΤΔ πέραν του φυσικού παθητικού σημείου πρόσβασης απαιτείται η θεμελίωση αντικειμενικής τεχνολογικής αναγκαιότητας, δεδομένου του αντικτύπου στα δικαιώματα των χρηστών με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2120.
- ο Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών πρέπει να διασφαλίζουν την διαλειτουργικότητα των δικτύων τους με τον τερματικό εξοπλισμό της επιλογής του τελικού χρήστη. Κατά τον καθορισμό του ΣΤΔ οι εθνικές αρχές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το παραπάνω κριτήριο.
- ο Κατά τον καθορισμό του ΣΤΔ οι εθνικές αρχές πρέπει να λαμβάνουν επίσης υπόψη τα κριτήρια της ασφάλειας πληροφοριών, της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και του απορρήτου των επικοινωνιών.

Στα πλαίσια αυτά, θέση του Οργανισμού μας είναι πως το ΣΤΔ για την παροχή σταθερής υπηρεσίας πρέπει να προσδιορίζεται χωρίς εξαιρέσεις στο φυσικό παθητικό σημείο στο οποίο παρέχεται πρόσβαση στο δημόσιο σταθερό δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τελικό χρήστη. Κρίνουμε πως η θέση αυτή προστατεύει με πιο επαρκή τρόπο τα θεμελιώδη δικαιώματα των τελικών χρηστών στην προστασία των προσωπικών τους δεδομένων και στο απόρρητο των επικοινωνιών τους<sup>7</sup>, ενώ παρέχει πληρέστερους όρους για την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών τους στην πληροφόρηση και στην συμμετοχή στην Κοινωνία της Πληροφορίας<sup>8</sup>.

Είμαστε λοιπόν αντίθετοι με την πρόταση από την ΕΕΤΤ εξαίρεσης από τον παραπάνω κανόνα καθορισμού του ΣΤΔ αναφορικά με την αρχιτεκτονική οπτική ίνα στο σπίτι (FTTH) για τους ακόλουθους λόγους:

<sup>7</sup> Βλ. άρθρα 9<sup>Α</sup> και 19 του Συντάγματος.

<sup>8</sup> Βλ. άρθρο 5<sup>Α</sup> του Συντάγματος, που προβλέπει ότι: «Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων. 2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19».

- ο Εφόσον, όπως προτείνει, τοποθετεί το ΣΤΔ μετά το φυσικό παθητικό σημείο πρόσβασης στο δημόσιο δίκτυο, τότε πριν από την λήψη της τελικής απόφασης για την υιοθέτηση του Κανονισμού, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να αξιολογήσει αν υπάρχει αντικειμενική τεχνολογική αναγκαιότητα για κάτι τέτοιο και να παρέχει ειδική αιτιολόγηση για μία τέτοια απόφαση<sup>9</sup>. Τέτοια αξιολόγηση και αιτιολόγηση δεν περιλαμβάνεται στο υπό διαβούλευση σχέδιο Κανονισμού.
- ο Η τοποθέτηση του ΣΤΔ μετά το φυσικό παθητικό σημείο πρόσβασης για τα FTTH συνιστά επέμβαση στα συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα των τελικών χρηστών, όπως αυτά θεμελιώνονται στα άρθρα 5<sup>Α</sup> , 9<sup>Α</sup> και 19 του Συντάγματος αλλά και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΧΘΔΕΕ») και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου («ΕΣΔΑ»). Σύμφωνα με την νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων («ΕΔΔΑ») και των Ελληνικών ανωτάτων δικαστηρίων, μια τέτοια επέμβαση είναι νόμιμη εφόσον, μεταξύ άλλων, είναι αναγκαία για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων. Τέτοια αναγκαιότητα για την επέμβαση στο εντός οικίας δίκτυο και εξοπλισμό των τελικών χρηστών και στην πλήρη απώλεια ελέγχου επί αυτών δεν θεμελιώνεται στην περίπτωση των FTTH.
- ο Σύμφωνα με την συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας, οι περιορισμοί θεμελιωδών δικαιωμάτων πρέπει να είναι: α) κατάλληλοι, ήτοι πρόσφοροι για την πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού, β) αναγκαίοι, ήτοι να συνιστούν μέτρο το οποίο σε σχέση με άλλα δυνάμενα να ληφθούν μέτρα, επάγεται τον ελάχιστο δυνατό περιορισμό για τον ιδιώτη και το κοινό και τέλος γ) εν στενή εννοία αναλογικοί, να τελούν δηλ. σε εύλογη σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε η αναμενόμενη ωφέλεια να μην υπολείπεται της βλάβης που προκαλούν<sup>10</sup>. Στην περίπτωση της εξαίρεσης των FTTH η καταλληλότητα, αναγκαιότητα και αναλογικότητα του μέτρου της τοποθέτησης του ΣΤΔ μετά φυσικό παθητικό σημείο πρόσβασης δεν πληρείται.
- ο Με την προτεινόμενη εξαίρεση των FTTH επέρχεται επέμβαση στο δικαίωμα των χρηστών να χρησιμοποιούν τον τελικό εξοπλισμό της επιλογής τους σύμφωνα με το άρθρο 3 § 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120. Μολονότι το προτεινόμενο σχέδιο Κανονισμού περιλαμβάνει την υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης να παρέχουν δικαίωμα επιλογής εξοπλισμού στους χρήστες, ένα τέτοιο δικαίωμα θα τελεί υπό τους περιορισμούς του εκάστοτε φορέα εκμετάλλευσης και σίγουρα δεν θα εξισώνεται με την απόλυτη ελευθερία επιλογής που παρέχεται με το ως άνω άρθρο του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120.
- ο Εφόσον και ως προς τα FTTH το ΣΤΔ τοποθετηθεί στο φυσικό παθητικό σημείο πρόσβασης, οι τελικοί χρήστες θα έχουν την ιδιοκτησία και τον πλήρη έλεγχο του εντός της οικίας τους δικτύου και εξοπλισμού. Αναφορικά με το άπαξ κόστος της σχετικής εγκατάστασης FTTH στο εντός της οικίας δίκτυο, θα υπάρξει προσαρμογή με όρους

<sup>9</sup> Βλ. BEREC Guidelines, σελ. 11 επ.

<sup>10</sup> Βλ. άρθρο 25 του Συντάγματος, όπως ερμηνεύεται στην ΑΠ ΟΛ 43/2005.

αγοράς και το σχετικό κόστος θα μετακυλίεται εξ ολοκλήρου από τον φορέα εκμετάλλευσης στους χρήστες.

- ο Αντιστοίχως, εφόσον και ως προς τα FTTH το ΣΤΔ τοποθετηθεί στο φυσικό παθητικό σημείο πρόσβασης, το εντός οικίας δίκτυο δεν θα περιλαμβάνεται στον τοπικό βρόχο και δεν θα λαμβάνεται υπόψη στην παροχή / τιμολόγηση της πρόσβασης μεταξύ παρόχων. Κατά συνέπεια, θα ευνοείται στον μέγιστο βαθμό ο υγιής και αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές σταθερής τηλεφωνίας και πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- ο Τέλος, εφόσον και ως προς τα FTTH το ΣΤΔ τοποθετηθεί στο φυσικό παθητικό σημείο πρόσβασης, θα ευνοείται στον μέγιστο βαθμό η καινοτομία και ο υγιής και αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην αγορά τερματικού εξοπλισμού και θα θεμελιώνεται απόλυτη ελευθερία επιλογής τέτοιου εξοπλισμού για τους χρήστες, με την αγορά να προσαρμόζεται χωρίς περιορισμούς στις επιλογές και στις ανάγκες τους.

Η παρούσα επιστολή είναι μη εμπιστευτικού χαρακτήρα.

Για την AMKE Sarantaporo.gr

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2022

---

**Βαΐτσης Αχιλλέας**  
Διαχειριστής  
AMKE Sarantaporo.gr

**Κλεισιάρης Γιώργος**  
Διαχειριστής  
AMKE Sarantaporo.gr

**Χρυσός Βασίλης**  
Διαχειριστής  
AMKE Sarantaporo.gr

**Μπρούμας Αντώνης**  
Εταίρος AMKE Sarantaporo.gr / Νομικός Σύμβουλος